

Lekcja 36

- reforma armii
- utworzenie Szkoły Rycerskiej – 1765 r.
- uruchomienie mennicy państwowej
- utworzenie Komisji Górnictwej
- rozwój manufaktur

Temat: Pierwszy rozbiór Polski.

Obejrzyj za zgodą rodziców:

<https://www.youtube.com/watch?v=LMXY4yG02rw>

1. W 1764 roku po śmierci króla Augusta III królem polskim został wybrany Stanisław August Poniatowski (1764-1795).

Dla usprawnienia funkcjonowania władzy król powołał tzw. konferencję króla z ministrami (namiastka rządu), rozpoczęto reformę skarbu, król wyznaczył komisje dobrego porządku dla miast królewskich w celu zreformowania ekonomiki miast. Kanclerzem mianował Andrzeja Zamojskiego. Zgodnie z paktami konwentami król w 1765 r. założył Szkołę Rycerską w Warszawie.

2. W 1765 roku Stanisław August powołał Szkołę Rycerską, kształcąca w duchu obywatelskim zastępy przyszłych oficerów.

Gmach Szkoły Rycerskiej w Warszawie

3. Obiady czwartkowe to zwyczaj, jaki się przyjął na dworze Stanisława Augusta Poniatowskiego, odbywały się one raz w tygodniu, w każdy czwartek.

Obiady czwartkowe gromadziły głównie artystów i działaczy na cotygodniowych rozmowach na tematy polityczne i kulturalne.

W obiadach uczestniczyli m.in.:

- Ignacy Krasicki
- Franciszek Bohomolec
- Adam Naruszewicz
- Ignacy Potocki
- Andrzej Zamoyski
- Hugo Kołłątaj
- Marcello Bacciarelli
- bracia Jan i Jędrzej Śniadeccy

4. W 1768 roku w miasteczku **Bar** na Podolu szlachta zawiązała konfederację skierowaną przeciwko królowi i stacjonującym w Polsce wojskom rosyjskim.

UCHWALENIE PRAW KARDYNALNYCH – NIENARUSZALNYCH ZASAD USTROJOWYCH – 1768

Najważniejsze prawa kardynalne:

- wolna elekcja,
- liberum veto,
- prawo wypowiedzenia królowi posłuszeństwa,
- unia z Litwą,

Za Gwaranta praw kardynalnych została uznana Rosja – formalne uzależnienie Rzeczypospolitej od Rosji.

Kołacz królewski, dwie wersje rysunku Jeana-Michela Moreau le Jeune'a, będącego satyrą na I rozbiór Polski (rysunki z 1773 r.)

Źródło: https://www.google.com/search?q=Rejtan+upadek+polski&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=2ahUKEwi0j8ab-8nnAhWHmlsKHUujCqOO_

5. W 1772 roku Rosja, Austria i Prusy – podpisały traktat rozbiorowy.

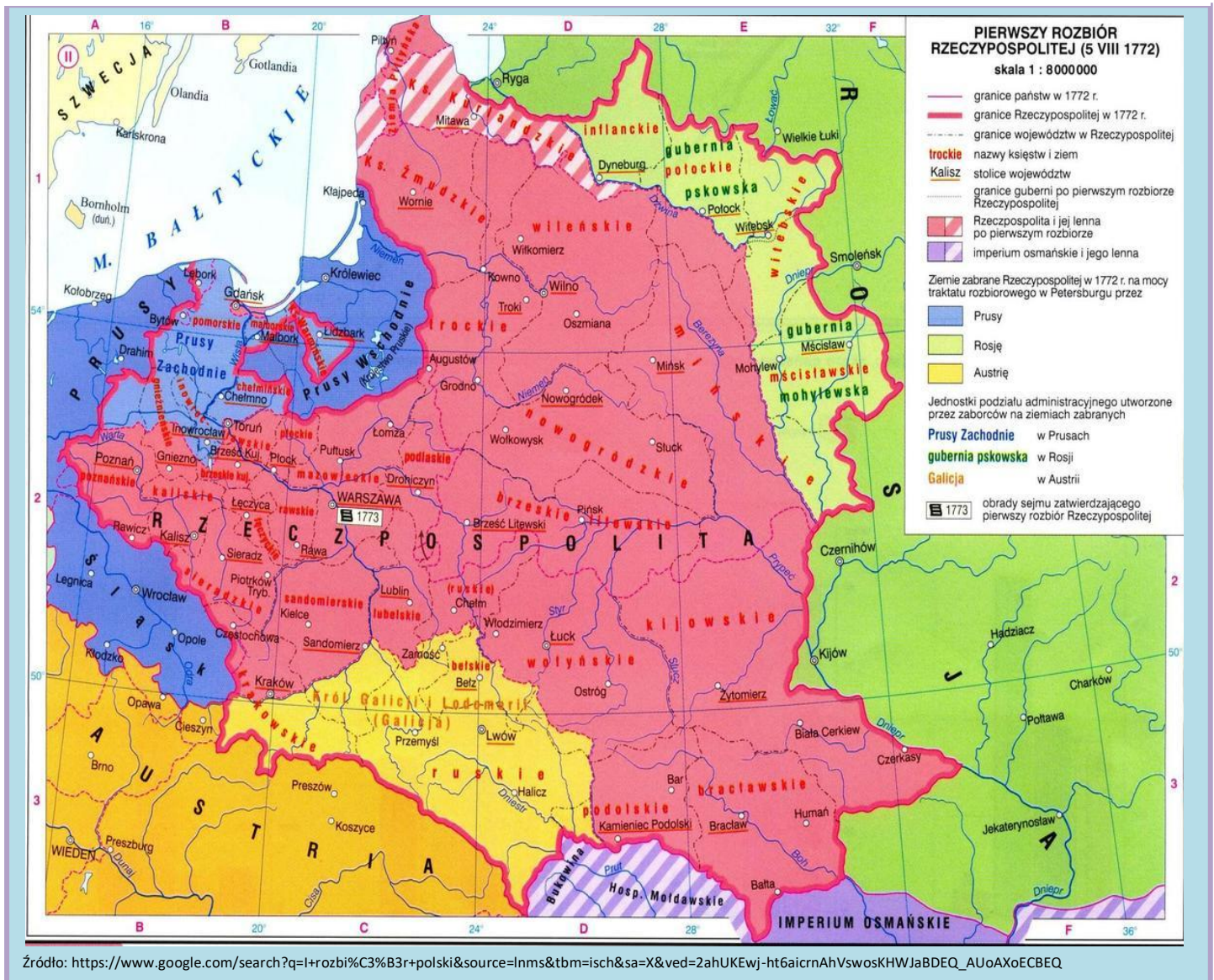
6. Sejm rozbiorowy został zwołany na żądanie państw zaborczych w 1773 r.

a) postanowienia sejmu rozbiorowego

- zatwierdzenie zaborów
- zatwierdzenie niekorzystnych dla Polski traktatów handlowych

b) powołanie Rady Nieustającej – 1773 r.

- funkcja najwyższej władzy wykonawczej
- składała się z pięciu kolejalnych departamentów (Interesów Cudzoziemskich, Skarbu, Sprawiedliwości, Wojskowy, Policji)

Źródło: https://www.google.com/search?q=i+rozbi%C3%B3r+polski&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKewj-ht6aicrnAhVswoKHWJaBDEQ_AUoAxECEBQ

KALENDARIUM

1764-1795 – panowanie Stanisława Augusta Poniatowskiego

1768-1772 – konfederacja barska

1772 – pierwszy rozbiór Polski

1773-1775 – sejm rozbiorowy